

SİZİN SEVİMLİ YAZIÇILARINIZ

Mirzə İbrahimov- 90

Əziz balalar, Mirzə İbrahimov Azərbaycanın görkəmli söz ustadlarındanandır. Siz böyüyəndə onun "Gələcək gün", "Böyük dayaq", "Pərvanə" romanlarını, saysız-hesabsız hekayələrini, dram əsərlərini oxuyacaqsınız. Mirzə müəllim həm də görkəmli bir ədəbiyyatşünas idi. Onun elmi məqalələri, monoqrafiyaları indi də öz dəyərini itirməmişdir.

Mirzə İbrahimov uşaqları çox sevirdi, aradı onlar üçün də hekayələr, nağıllar yazıb "Göyərçin" jurnalında çap etdirirdi.

Anadan olmasının 90 illiyi münasibətilə Mirzə müəllimin işıqlı xatirəsini anır, onun "Pələng və insan" adlı nağılını oxucularımıza təqdim ediri

PƏLƏNG VƏ İNSAN

Mirzə İbrahimov

Nəzər kişinin sarı rəngli bir pişiyi vardı. O qədər sarı idi ki, görəndə deyirdi ki, dərisinə çəkiblər. Özü də yaman tükü pişik idi. Onun tükü iki il qırılmamış qoyun yunu pırpızlaşmışdı. Qaşlarının da üstünü tük örtmüşdü. Bu tüklərin arasından göy gözləri zorla seçilirdi. Amma özü ayıq tof, heç şeyi görürdü. Yaman da ağır pişikdi. Yemək görəndə heç vaxt tələsməz, orabura atılmazdı. Ağır-ağır gəlib götürər, ağır-ağır yeyərdi. Uzun, sarı bıqları onu qorxulu göstərirdi. Nəzər kişidən başqa heç kəsin qucağında oturmazdı. Heç kəsi qoymazdı başını sığallasın. Evdə pələng kimi yeriyərdi, pəncəsinin birini götürüb o birini qoyardı, amma həyətdəki tut ağacının budağında sərçə görəndə, ya anbarda gözünə siçan dəyəndə göz açmağa qoymazdı, birdən sıçrayıb yapışardı.

Pişik deyil, pələngdir! – deyib Nəzər kişi iftixarla ona baxardı.

Bir dəfə sarı pişik meşəyə quş ovuna getmişdi. Onlar budaqdan-budağa sıçrayıb civildəşirdilər. Sarı pişiyin ağzı sulandı. Quşlardan birini tutub yemək istədi. Palıda yaxınlaşdı ki, yavaşca yuxarı dırmaşsın. Elə bu zaman qəribə bir hənirtə duyub ayaq saxladı. Sıx tikanlı ağacların arasından böyük bir pələng sıçrayıb pişiyin qabağında durdu. Qorxudan sarı pişiyin canına üşütmə düşdü. Tüklərini bir az da pırpızladıb müdafiəyə hazırlaşdı. Lakin pələng ona baxıb dayandı, təəc- cüblə soruşdu:

- Deyəsən sən də bizdənsən, pələngə oxşayırsan? Bəs niyə bu günə düşmüşsən, niyə belə balacalanmışsən?!

Sarı pişik bir az özünə gəldi, ürəklənib cavab verdi:

- Çünki insan əlinə düşmüşəm. Pələngin acığı tutdu:

- O insan dediyin necə şeydir ki, səni bu hala salıb? Onu mənə göstər, gör sənə acığı necə çıxaram!

Elə bu zaman Nəzər kişi çuvalı çiyinə salıb meşəyə çıxmışdı, fındıqdan, qozdan yığmaq fikrində idi. Sarı pişik onu pələngə göstərib:

- Bax, insan odur, gəlir, - dedi, - tez ağaca dırmaşdı, yuxarıdan pələnglə Nəzər kişinin davasına tamaşa etmək istədi.

Acığından gözü qızmış pələng Nəzər kişiyyə yaxınlaşdı:

- Ey insan, dayan, səninlə davam var! - dedi və sarı pişiyi göstərdi, - niyə bizim həmcinsimizi bu hala salmısan!

Nəzər kişi məsələnin nə yerdə olduğunu o saat başa düşdü. Özünü itirmədi, fənd işlətməyi qərara aldı.

- Neylək, davan var, gəl dava eləyək. Ancaq evdən xəbərsiz çıxmışam. Birdən mənə qalib gələrsən, meyidimi də götürən olmaz. Qarım yazıqdır, nigaran qalar. Qoy gedim xəbər verim gəlir vuruşaq.

çasan. Zəhmətim hədə gedə...

Nəzər kişinin bu sözü pələngin kefinə toxundu:

- Boş-boş danışma! Hələ pələngin meydandan qaçdıgırını görənlər olmayıb.

- Acığın tutmasın pələng qardaş. Mən işimi ehtiyatlı görənlər adamam. Özüm də kasıb kişiyyə, nə vaxtımı, nə də qüvvəmi boş yerə sərf eləyə bilmərəm. Sənin qoyub qaçmayacağına arxayın olmaq üçün gəl zəhmət çək gir bu çuvala, gözlə. Mən gedim qarına xəbər verim, qayıdım, çuvaldan çıx, davamızı edək.

Pələng razı olub çuvala girdi. Nəzər kişi səliqə ilə çuvalın ağzını bağladı, çomağını götürüb düşdü pələngin üstünə, vur ki, vurasan. Nəzər kişi vurur, pələng çıxırdı. Onun nərlitisinə bütün heyvanlar qaçıb mağarasına girdi, bütün quşlar yuvalarında gizləndi.

Nəzər kişi o qədər döydü ki, özü də yoruldu. Pələng də candan düşdü. Çuvalı açıb onu buraxdı.

- İndi get, bir də mənim yolumu kəsmə! - dedi və çuvalını çiyinə atıb işinə getdi.

Sarı pişik ağacdən düşüb zarıldayan pələngin yaralarına baxıb soruşdu:

- Hə, indi bildin ki, insan necə şeydir?

- Bildim qardaş, bildim! Şükür elə ki, sən onun əlindən bu cür qurtarmısan! - dedi və axsaya-axsaya sürünüb meşənin içində gizləndi.

Sarı pişik evə qayıtdı. Səbirsizliklə Nəzər kişinin meşədən gəlməsini gözlədi. İndi Nəzər kişi onun gözündə bir az da böyümüşdü və çox istəyirdi ki, gəlib başını sığallasın.

